

Barendrecht

Contactblad

Nº 135 Jaargang 2013/3

Het geheugen van Barendrecht

Nog altijd
even ambachtelijk

DE **Weypoort**
DICK SCHUMACHER

Kaasspecialzaak De Weypoort
Middenbaan 87
telefoon: 0180 - 61 29 29
www.deweypoort.nl

Velo Beheer BV

Postbus 27
2990 AA Barendrecht

**Hier kan
uw advertentie staan!**

Voor inlichtingen:

Nel Verschoor
Tel. 0180-617962
n.verschoor3@kpnplanet.nl

Dimago® is ons exclusieve merk lak- en muurverf. Onze verf (ook de grondverf) is te mengen in maar liefst 1950 kleuren. Verkrijgbaar in diverse glansgraden, waarbij dimago® zijdegans ook in een watergedragen kwaliteit verkrijgbaar is.

Riba

Dorpsstraat 129, 2992 BD Barendrecht,
Tel.: 0180 - 61 33 46, www.ribadetail.nl

Plezierig zaken doen met Berkman!

Een familiebedrijf dat 100 jaar bestaat. Zeker in de huidige snelle wereld lijkt dat een prestatie die niet meer van deze tijd is.

Momenteel behoort Berkman Energie Service tot één van de grotere onafhankelijke leveranciers van brandstoffen en smeermiddelen in Nederland. Zaken doen met Berkman Energie Service betekent betrouwbaarheid, duidelijkheid, maar vooral op een plezierige manier zaken doen met elkaar.

Plezierig zaken doen betekent voor ons:

Wat maakt ons bedrijf voor u plezierig? De medewerkers, de producten, de prijzen? Woorden alleen zijn hierbij onvoldoende. Maak persoonlijk kennis met ons en ervaar voor uzelf de plezierige sfeer en duidelijke cultuur van Berkman Energie Service!

- Maatwerk leveren
- Weten wie onze klanten zijn
- Onze jarenlange kennis en ervaring aan u beschikbaar stellen
- Dag en nacht bereikbaar zijn
- Kwaliteitsproducten tegen concurrerende prijzen
- Duidelijke afspraken zonder kleine lettertjes

Het brood van
Bakkerij Pot is
net zo'n feest

In de luxe
winkels van
bakkerij Pot
vindt u een zeer
groot assorti-
ment, iedere
dag versgebak-
ken broodsoor-
ten. Voor u
zeker aanleiding
genoeg de win-
kel vol lekkernijen
te bezoeken.

bakkerij pot

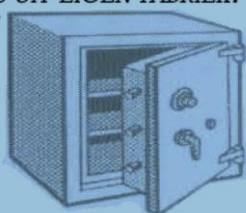
Bakkerij: Singel 29 - 2992 BN
Barendrecht Tel.: 0180 - 613 356

Filialen:

Onderlangs 15 Barendrecht
Tel.: 0180 - 613 042

**NIEUWE EN OCCASION
BRANDKASTEN**

RECHTSTREEKS UIT EIGEN FABRIEK!
CA. 500 STUKS
OP VOORRAAD

BRANDKASTENFABRIEK
N.A. VAN DEN HOVEN & ZN. B.V.
WWW.VDHSAFES.NL / TEL. 0180-612988

hét adres voor tanken wassen shoppen

**aanhangwagen
verhuur**

ziedewij
pitstop van Barendrecht

Middelweg 3 - Barendrecht

VIJFVINKEL

SCHOENEN

Middenbaan 98 • 2991 CT Barendrecht
Tel. 0180 - 613 221 • Fax 0180 - 611 314

Dorpsstraat 141 • 2992 BD Barendrecht • tel: 0180-612130
www.diggels-eetcafe.nl

Lid van
UNETO-VNI

**Loodgieter en installatiebedrijf
Ton Blinde**

**Leveren en plaatsen van badkamers en toiletten,
ook sanitaire aanpassingen voor ouderen en minder validen**

- sanitair • douche- en badschermen
- reparatie • onderhoud • watervoorzieningen

Devel 10 - 2991 RB Barendrecht - Tel. 0180-615096

Automobielbedrijf M. Vogelaar

Onderhoud - reparaties - verkoop automobielen
APK keuringen

v.d. Meulenstraat 6 - 2992 KM Barendrecht
Telefoon 0180 - 394666

KTV • hi-fi • video

Gloeilampen • tl-

buizen

vof
Veenelektronika
ONDERLANGS 1 BARENDRECHT
TELEFOON (0180) 69 00 50

DEZE OPTICIEN KOMT BIJ U THUIS!

Roukens Oogzorg is een erkend opticien. Hij verricht oogmetingen, geeft u advies op maat en heeft de apparatuur en kennis om u weer haarscherp zicht te geven. Toch is er een groot verschil met de andere opticiens: Roukens Oogzorg komt namelijk bij u thuis!

Zonder dat u de deur uit hoeft kunt u dus uw ogen laten meten of een nieuwe bril uitzoeken.

Met het oog op uw gemak!

Roukens Oogzorg
Paddeweg 2 • 2992 CL Barendrecht
T 0180 - 531 870
F 0180 - 531 869
E info@roukensoogzorg.nl
I www.roukensoogzorg.nl

paul casteleijn
HOVENIERS B V

Noldijk 126 2991 VL Barendrecht
Tel. 078-6771123 Fax.078-6771118
www.paulcasteleijn.nl

**Aannemers van grond-,
weg- en
waterbouwkundige
werken**

Barendrecht - Tel. (0180) 61 35 22 - Fax (0180) 61 91 60
Postadres: Postbus 6 - 2990 AA Barendrecht

Contactblad

Inhoudsopgave

	Van de redactie	2
	Verenigingsnieuws	2
<i>Maike Roomer-van Roosmalen</i>	Zoekplaatje	3
<i>Wim de Regt</i>	De historie van Barendrechtse (familie)bedrijven	4
	Expositie 200 jaar Koninkrijk	7
<i>Arco van der Lee</i>	Het Barendrecht van Pleun de Raadt (1)	8
<i>Piet Groenenboom</i>	Boerderij Aploniahoeve	13
<i>Kees Vermeer</i>	Het Vliegengevaar	17

Colofon

Het Contactblad is een uitgave van de Historische Vereniging Barendrecht en verschijnt vier maal per jaar. Overname van artikelen is uitsluitend toegestaan met bronvermelding.

Redactie: J.E.J. Blinde jr., R.J. Roomer en mevr. M. Roomer-van Roosmalen

e-mail: contactblad@historischbarendrecht.nl

Sluitingsdatum inlevering kopij voor het volgende nummer: 31 oktober 2013

ISSN 0169-5460

Ledenadministratie

Voor aanmelding voor en opzegging van het lidmaatschap alsmede voor het doorgeven van een adreswijziging gelieve u contact op te nemen met de ledenadministratie:

Mw. N. Verschoor

e-mail: info@historischbarendrecht.nl

De contributie bedraagt € 17,50 per jaar. Een extra bijdrage is altijd welkom.

Op de voorplaat

De grafsteen van Lena Barendregt, de eerste vrouw van Pleun de Raadt, op het grasveld naast de Dorpskerk (foto: Arco van der Lee).

Vakantie voorbij, reiservaringen uitwisselen en koffers terug naar zolder ... de dagelijkse zaken komen weer op gang. Ook bij de Historische Vereniging Barendrecht wordt de draad binnen de verschillende werkgroepen weer opgepakt.

Stilzitten was er echter niet bij; in het bijzonder in het museum was het een drukte van belang met de voorbereidingen voor de expositie 200 jaar koninkrijk. Onder de bezielende leiding van Cees Vermeer en met hulp van vrijwilligers is een bijzonder mooi overzicht ontstaan over de periode vanaf het begin van het koninkrijk in 1813 tot 1849. Vanaf 28 september begint de herdenking van 200 jaar koninkrijk en vier historische verenigingen in de regio spelen hierop in. Informatie hierover vindt u elders in dit Contactblad.

Verder hebben we weer een bijdrage mogen ontvangen van Wim de Regt, ditmaal over de geschiedenis van Aannemingsbedrijf Bevelander. Piet Groenenboom heeft de geschiedenis van de Aploniahoeve opgetekend en Arco van der Lee start in dit Contactblad met zijn driedelige artikel over Pleun de Raadt. We hebben tevens een reactie ontvangen op het vorige zoekplaatje: een interessant verhaal met bijbehorende foto. Het geeft ons altijd een goed gevoel wanneer blijkt hoe nauwgezet het blad gelezen wordt.

Verenigingsnieuws

Werkgroep Genealogie

Binnen de werkgroep Genealogie van de Historische Vereniging Barendrecht is een nieuwe vrijwilliger, Lucas Nijenhuis, aan de slag gegaan. Lucas houdt zich al jarenlang bezig met genealogisch onderzoek en heeft zich de kennis grotendeels door zelfstudie eigen gemaakt.

In de afgelopen jaren is hij als vrijwillig genealogisch onderzoeker actief geweest in de plaatsen Rotterdam, Steenwijk, Zwolle, Assen en Delft.

We zijn bijzonder blij met zijn komst en wensen hem veel succes binnen deze werkgroep.

Bent u op zoek naar uw voorgeslacht? Er is altijd gratis informatie te verkrijgen bij de werkgroep Genealogie. Op zaterdag is er van 10.00 uur tot 12.00 uur altijd een medewerker aanwezig om u met de beschikbare gegevens, die nu grotendeels in de computer zijn ingevoerd, van dienst te zijn.

Kerstmarkt

Voor 14 december a.s. staat de Kerstmarkt in het Oude Dorp van Barendrecht gepland. Er is een gevarieerd aanbod van artikelen, de openingstijden zijn op deze dag van 11.00 tot 17.00 uur.

Er is nog een aantal plaatsen beschikbaar binnen de museumruimte. Aanmelden kan bij Joset Verboom-van Geenen, telefoonnummer: 0180-615728.

Ingebrachte spullen

Op 25 juni van dit jaar werden door mevrouw Adriaanse een aantal interessante spullen ingebracht. Het betrof onder andere een antieke fietscarbide lamp, een oliebrander, een drietal strijkbouten, een stal-lantaarn en ook nog een schone, echte Barendrechtse veilingkist uit 1964.

Alle stukken worden in dank aanvaard en door de vrijwilligers van de werkplaats nagekeken en eventueel gerestaureerd, waarna een plaatsje binnen het museum gezocht wordt.

Zoals met alle ingebrachte zaken worden de artikelen ingeschreven in het “grote boek”, zodat is vastgelegd van wie en wanneer de stukken zijn binnengebracht. Op bijgaande foto zien we Wim Groenenboom samen met Dick Mooyaart bezig met het inventariseren.

Wel vermelden we altijd, wanneer we stukken dubbel hebben, dat deze na toestemming van de gulle gever verkocht zullen worden ten bate van de verenigingskas.

Zoekplaatje

Maaïke Roomer-van Roosmalen

Vorig zoekplaatje

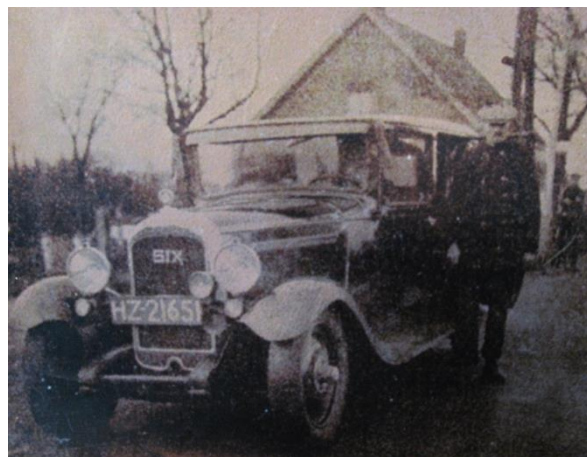
In het zoekplaatje van het vorige Contactblad is een foutje geslopen.

De foto is niet van 1884, maar van rond de jaren dertig. 1874 is het geboortjaar van de persoon op de voorgrond, Daan Blinde, seinwachter, jager en de grootvader van Ton Blinde.

Daan Blinde woonde destijds aan de Dorpsstraat B68 in de Oude Dorpskern aan de overzijde waar nu de firma Konijnendijk Keukens is gevestigd.

Op de foto staat Daan Blinde in uniform en mogelijk was dat de dagelijkse kleding van een seinwachter? Misschien iemand die hier iets meer over kan zeggen?

Ook over de plaats waar de foto gemaakt was hebben we nog geen duidelijkheid. Het zou ter hoogte van de toenmalige woning van Daan Blinde kunnen zijn maar hierover hebben we nog geen aanknopingspunten.

Op de vraag wat voor merk (personen)wagen op de foto werd getoond, hebben we reactie gekregen.

Een uitgebreid bericht hebben we ontvangen van Joke Heiwegen en Fop Mooyaart die hiermee een aantal dingen duidelijk wisten te maken.

De getoonde auto is een Citroën C4 en wel een 6-cilinderuitvoering, daarom dus ook het “SIX” op de radiator. Toentertijd ook nog achterwielaangedreven.

De bezoekers van de salon van Parijs werden geheel verrast door de 6-cilinder C6, de eerste zespitter van het merk met de dubbele chevron. Motorisch vertoont zij veel verwantschap met de C4. Echter, ondanks een zeer lage prijs ten opzichte van de concurrentie, wordt zij in haar eerste gedaante geen groot succes; ze leek teveel op de C4; als mensen in een dure auto rijden moeten de burens dat aan de buitenkant kunnen zien. André Citroën reageert hierop nog geen half jaar later met de lancering van de C6E, breder en een stuk

massiever van uiterlijk, onder andere door dubbele bumpers en een Coquillekoffer achterop. Tevens worden enkele kleine technische wijzigingen doorgevoerd aan de 2,5 liter-motor. De zes cilinder heeft, in tegenstelling tot de C4, de benzinetank achterin, waaruit de brandstof met behulp van een pomp naar de motor wordt gebracht.

In 1930 verandert de benaming C6E in C6F, die dezelfde zonneklep als de C4 krijgt; de spoorbreedte neemt toe met 3 cm en de wielen worden vastgezet met vijf bouten, in plaats van vier bij de C6E. Technisch verandert er nogal wat: een soepeler ophanging van de motor, een beter schakelende versnellingsbak, comfortabele vering, onder andere door de montage van hydraulische schokbrekers. Het embleem bovenop de grill of radiator is de zwaan die in de reclame is gebruikt omdat de ophanging van de motor destijds uniek was en zoveel motortrillingen opving dat de bestuurders het gevoel hadden dat zij als een drijvende zwaan over de weg gingen.

De historie van Barendrechtse (familie) bedrijven

Een hard werkende timmerman bouwde zijn eigen aannemingsbedrijf

Wim de Regt

BARENDRECHT KENT TALRIJKE (FAMILIE)BEDRIJVEN MET EEN LANGE EN BOEIENDE GESCHIEDENIS. IN EERDERE UITGAVEN PUBLICEERDE HET CONTACTBLAD REEDS VERHALEN OVER DERGELIJKE ONDERNEMINGEN. DE SERIE WORDT VOORTGEZET MET DE HISTORIE VAN HET NIET EENS ZO OUDE AANNEMINGSBEDRIJF J. BEVELANDER.

Jan Bevelander in zijn kantoor.

Jan Bevelander (57) is er de man niet naar om zich op de borst te kloppen. Bescheiden en nuchter kijkt hij terug naar de voorbije dertig jaar waarin hij stap voor stap carrière heeft gemaakt van eenvoudige, hard werkende timmerman tot directeur-eigenaar van een aannemingsbedrijf.

Zijn verhaal lijkt op dat van de krantenjongen die het tot miljonair schopt – de American dream. Maar daar wil de aannemer niet van horen, zeker niet in een periode waarin de economische crisis harde klappen heeft uitgedeeld in de vaderlandse bouwwereld.

De stabiliteit en de groei van een onderneming zijn allesbehalve vanzelfsprekend. Dat is één van de lessen die hij in het recente verleden heeft geleerd. 'Je bent nooit klaar met een eigen bedrijf', is zijn ervaring. Hij kiest er daarom voor met beide voeten stevig op de grond te staan. In zijn hart is hij misschien wel trots op wat hij heeft gepresteerd, maar daar blijkt uit zijn verhaal niets van.

De wieg van Jan Bevelander stond in de boerderij aan de Voordijk 316. Zijn grootvader, de van het Zeeuwse eiland Tholen afkomstige Jacob Bevelander, was er rond 1900 eigenaar van geworden; diens zoon, Adriaan Bevelander (vader van de aannemer), heeft het veeteelt- en landbouwbedrijf voortgezet. Zoals gebruikelijk in die tijd was de oudste zoon in het gezin, Jaap (doopnaam Jacob) Bevelander, de opvolger. Dat betekende dat er voor Jan Bevelander geen plaats was op de boerderij. De omvang van het boerenbedrijf was te klein voor het levensonderhoud van (op termijn) twee gezinnen.

In deze boerderij aan de Voordijk werd Jan Bevelander geboren. Zijn hoogbejaarde moeder woont er nog steeds.

Jan Bevelander heeft er toen en later geen traan om gelaten. De veehouderij had wel zijn belangstelling, maar voor de landbouw had hij geen interesse. Hij had er alle vrede mee dat zijn toekomst naar een andere richting wees. Na de lagere school bezocht hij drie jaar de ambachtsschool in Rotterdam-zuid. Daar leerde hij het timmervak. Met het diploma op zak ging hij op vijftienjarige leeftijd als leerling-timmerman aan de slag bij het aannemingsbedrijf P.M. van de Graaf aan de Voordijk. Hij vertrok er na zeven jaar als een volleerde timmerman.

Een timmerbedrijf aan de Waalhaven in Rotterdam was zijn volgende werkgever. Ook daar bleef hij zeven jaar. Het was de bedoeling dat hij dit bedrijf zou overnemen, maar toen het eenmaal zo ver was, zag hij er toch vanaf. Jan Bevelander besloot – het was inmiddels 1984 – om met een timmerbedrijf voor zichzelf te beginnen. Vandaag de dag zou men hem een zzp'er noemen, een zelfstandige zonder personeel. Maar die omschrijving van een 'eigen baas' bestond toen nog niet.

De schuur van de boerderij aan de Voordijk was een geschikte plek voor zijn plan. Daar kwam het echter niet van. De regelgeving verbood er een timmerbedrijf te vestigen. Een bescheiden bedrijfsruimte in de Dorpsstraat in het historische centrum van Barendrecht was wél een haalbare optie om er het timmerbedrijf J. Bevelander te huisvesten.

De economische omstandigheden waren niet bepaald gunstig om met een nieuwe onderneming op de markt te komen. Na een lange reeks van jaren waarin geen einde aan de groei leek te komen, stonden de meeste signalen op rood. 'Het was in mijn voordeel dat ik toen een klein eigen baasje was. Ik pakte alles aan, onderhoudswerk en reparaties. En dat ging allemaal redelijk goed. De zaak begon te draaien, mijn naam kreeg bekendheid en van lieverlee werd het aantal relaties groter dan het handjevol van het begin.'

Twee jaar na de oprichting van zijn timmerbedrijf was de economische dip voorbij. In 1986 nam de bedrijvigheid in vele sectoren weer toe. Voor Jan Bevelander betekende de hernieuwde groei aantrekkelijke kansen om zijn onderneming uit te breiden. De bouw van een woning aan de Derde Barendrechtseweg was een piketpaaltje op de weg naar het huidige aannemingsbedrijf.

'Het metselbedrijf Bas Visser had dit project aangenomen en ik was de onderaannemer voor het timmerwerk. Het ging om een huis met een piramidedak voor Daan Blinde, pal achter de woning die te groot voor hem was geworden,' vertelt Bevelander. 'Blinde was een bouwkundige, hij hield alles goed in de gaten. Elke dag kwam hij even naar mijn vorderingen kijken. Ik was toen nog een betrekkelijk jonge timmerman en hij wilde er kennelijk zeker van zijn dat ik het ouderwetse timmerwerk wel aankon.'

Van lieverlee evalueerde het timmerbedrijf daarna in een aannemingsbedrijf. Het eerste project dat Jan Bevelander als aannemer uitvoerde, was de bouw van een loods voor Kraaijeveld (aannemer van grond-, weg- en waterbouwkundige werken) aan de Koedood. Dat was in 1998. Sindsdien is de naam Bevelander verbonden aan bouw van tientallen woningen en bedrijfspanden in Barendrecht, Rhoon en Poortugaal. De oorspronkelijke activiteiten zijn hierdoor echter niet gestaakt. Bevelander etaleert zich nog steeds als een bedrijf dat ook is gespecialiseerd in kleinschalige projecten, zoals onder meer de uitbreiding van bestaande woningen. 'We doen eigenlijk alles wat een opdrachtgever van ons vraagt,' zegt hij.

In gelijke tred met de groei van het aannemingsbedrijf nam de ruimtenood in de werkplaats aan de Dorpsstraat toe. Grotere huisvesting voor de werkruimte was noodzakelijk geworden. Een handicap was óók dat de opslag van bouwmaterialen en rollend materieel op een andere plek was, namelijk op een terrein achter de ouderlijke boerderij aan de Voordijk. De afstand tussen werkplaats en opslag kostte tijd en geld. Ook daarvoor moest een oplossing worden gevonden.

De voorkeur van Jan Bevelander ging uit naar een bouwplaats nabij zijn opslagterrein, niet ver dus van de boerderij waar hij indertijd zijn timmerbedrijf had willen vestigen. De keus was sneller gemaakt dan de procedures voor toestemming voor de nieuwbouw. Tien jaar (!) na zijn aanvraag kreeg hij eindelijk de vergunning om een pand op het bedrijventerrein Bijdorp te bouwen – naast de opslag, dat wél. Over de langdurige en trage onderhandelingen met verscheidene instanties wil hij niet veel kwijt. Alleen dit: 'Je kent het misschien wel, ambtelijke molens.'

De eerste vestiging van het timmerbedrijf Bevelander was in het oude centrum van Barendrecht.

Vijf jaar geleden, in 2008, verhuisde het aannemingsbedrijf van het oude dorpscentrum naar Bijdorp Zuid. Bevelander had daar een modern en efficiënt ingericht pand opgetrokken, tegelijk met een aansluitend identiek pand voor een ander bedrijf. In de nieuwe vestiging is naast de ruime werkplaats het kantoor ondergebracht; op de eerste verdieping is de kantine voor het personeel (zes medewerkers in vaste dienst). De aannemer had zich geen mooiere locatie kunnen wensen voor de viering van het zilveren jubileum van zijn bedrijf in 2009.

Op het bedrijventerrein Bijdorp aan de rand van Barendrecht heeft het aannemingsbedrijf een modern en efficiënt pand tot zijn beschikking.

Volgens de letterlijke betekenis van het woord is de vennootschap onder firma (vof) J. Bevelander (nog) geen familiebedrijf. Jan Bevelander en zijn vrouw Joke (54), beiden eigenaar van de onderneming, vormen de eerste generatie – een perfect samenwerkend duo. Waar de man de aannemerij onder zijn hoede heeft, is zijn vrouw (eveneens geboren en getogen in Barendrecht) het boekhoudkundige en administratieve brein van het bedrijf, al sinds de dag waarop haar echtgenoot als timmerman voor zichzelf begon.

Over zijn opvolger(s) heeft Jan Bevelander nog geen hoofdbreken. Zoon Anton (27) werkt mee in het bedrijf; zoon Hans (29), HTS'er en in het bezit van een aannemersdiploma, heeft als ontwikkelingswerker in Ethiopië veel praktische ervaring opgedaan. 'Ze moeten het zelf weten. Ik zet er geen druk achter,' zegt hun vader. 'Trouwens, het duurt nog wel een aantal jaren voordat ik met pensioen ga.'

Voorlopig wil Jan Bevelander zelf het roer in handen houden. Daarvoor ontbreekt het hem niet aan energie. Als het nodig is, steekt hij op de bouwsteiger zelf de handen uit de mouwen. Zo blijft het ambachtelijke werk hem vertrouwd.

Deze foto's geven een indruk van de woningen die het aannemingsbedrijf in de regio Barendrecht heeft gebouwd.

Expositie 200 jaar Koninkrijk

Vanaf september staat ons de herdenking van 200 jaar Koninkrijk der Nederlanden te wachten. De Historische Vereniging Barendrecht zal hieraan ruimschoots aandacht schenken.

Al sinds oktober 2012 zijn de historische verenigingen van Barendrecht, Ridderkerk, Hendrik-Ido-Ambacht en Zwijndrecht (brhiaz) in overleg om gezamenlijk in een tentoonstelling een beeld te geven van 200 jaar koninkrijk. Door bundeling van krachten denken we meer te kunnen bieden dan iedere vereniging apart. Besloten is dat iedere vereniging een tijdvak voor haar rekening neemt, waarbij bezoekers een rondje kunnen maken langs de vier tentoonstellingen. Hierbij spitst Barendrecht zich toe op de periode van Willem I en Willem II; de eerste helft van de 19 de eeuw.

EXPOSITIES
200 JAAR
KONINKRIJK

BIJ DE HISTORISCHE
VERENIGINGEN
IN

BARENDRECHT
RIDDERKERK
HENDRIK-IDO-AMBACHT
ZWIJNDRECHT

**Gratis toegang tot de 4 verschillende
tentoonstellingen**

KONINKRIJK

Het treft zo, dat Barendrecht in die periode heel lang maar één burgemeester heeft gehad – Pleun de Raadt – aan wie dan ook in de expositie aandacht zal worden geschonken, alsmede aan het Barendrecht van die tijd. Helaas ontbreekt ons een afbeelding of portret van De Raadt; mocht er onder de lezers van dit artikel zo'n portret of afbeelding voorhanden zijn, dan zouden we dat graag horen om het alsnog in de expositie in te passen (tel. 01860-615728).

In Zwijndrecht zal men terecht kunnen voor Willem III, in Hendrik-Ido-Ambacht voor de koninginnen Emma en Wilhelmina en in Ridderkerk voor Juliana, Beatrix en koning Willem-Alexander.

Het bezoek aan de expositie zal gratis zijn, via een stempelkaart zal het ook mogelijk zijn om tegen een gereduceerde prijs een bezoek te brengen aan het Johannes Post Museum in Rijsoord, alwaar via een levensechte presentatie (3D, beeld en geluid) de landing in Scheveningen in 1813 van de latere koning Willem I kan worden meegemaakt.

De officiële opening zal plaatsvinden op 27 september 2013, waarna vanaf 28 september de tentoonstelling open zal zijn voor publiek. U kunt dan komen kijken in het gebouw D'Ouwe School achter de NH Dorpskerk op zaterdagen van 10.00 tot 16.00 uur (zie ook de website: www.historischbarendrecht.nl).

In Barendrecht is de opbouw van de expositie inmiddels afgerond en is zij gereed voor bezoek. Naar aanleiding van de expositie zal er een DVD te koop zijn met als titel '200 jaar Koninkrijk – 200 jaar Koningshuis'.

Arco van der Lee

Inleiding

Barendrechtse jongens moesten dienst nemen in het Franse leger. De eerste veearts vestigde zich in het dorp. Barendrechtse konden voor het eerst een brief posten.

Zomaar drie gebeurtenissen uit de tijd dat Pleun de Raadt het in Barendrecht voor het zeggen had. Als één man zijn stempel heeft gedrukt op Barendrecht in de eerste helft van de negentiende eeuw, dan was hij dat. Van 1811 tot 1850 was De Raadt burgemeester van het dorp. Hij was eerst trouw aan keizer Napoleon, daarna trouw aan de koningen Willem I en Willem II.

Tegenwoordig is de man vrijwel vergeten. Er is geen straat of school naar hem genoemd, er staat geen standbeeld van hem. We kennen zelfs geen portret van hem. Alleen de enkeling die onderzoek doet naar Barendrecht in de 19e eeuw kent hem nog.

Voorals dankzij publicaties in het Contactblad van de Historische Vereniging Barendrecht en gegevens uit het rijke archief van de vereniging, zijn de afgelopen jaren feiten en verhalen bekend geworden over de tijd dat Pleun de Raadt burgemeester was. Op basis van die informatie werd dit verhaal geschreven.

Corrie Ratsma vond in het archief steeds weer nieuwe puzzelstukjes die het beeld van deze tijd completer maken. Zij begeleidde ook kritisch en zorgzaam het groeien van dit verhaal.

Op basis van de beschikbare informatie doe ik mijn eigen veronderstellingen en trek ik mijn eigen conclusies over Pleun de Raadt en zijn tijd. Wie beter is ingevoerd of wie andere conclusies trekt, nodig ik van harte uit om te reageren.

Jeugd

Pleun de Raadt wordt op 13 mei 1788 als Pleun Jansz. de Raadt geboren op boerderij Dorpzigt. Deze boerderij is nog steeds te vinden aan de Dorpsstraat 177.

Pleun komt uit de familie Outraet. Dit is een in Barendrecht bekende familie van schouten, schepenen en bezitters van boerderijen. Het zijn de nadagen van de Republiek. Slechts met steun van Pruisen kan de stadhouder aan de macht blijven.

De jonge Pleun wordt op 18 mei 1788 in de Dorpskerk gedoopt. Getuige is Marija de Raadt.

Begin 1795, Pleun is dan zeven jaar oud, bezetten de Fransen de Republiek. Stadhouder Willem V vlucht naar Engeland.

Tot 1806 maakt Barendrecht deel uit van de Bataafse Republiek, een land dat naar het voorbeeld van het revolutionaire Frankrijk wordt bestuurd. In 1806 wordt het Koninkrijk Holland ingesteld, met Lodewijk Napoleon als koning. Pleun de Raadt is inmiddels 18 jaar oud. In 1810 wordt ons land bij het Frankrijk van keizer Napoleon ingelijfd.

Vader Jan de Raadt is schout van Barendrecht. In 1802 wordt hij dijkgraaf van de polder het Buitenland van Barendrecht. Ook is hij van 1811 tot en met 1820 penningmeester van de polder Binnenland. Vader is dus een man van aanzien in het dorp.

Zo beeldde Anna Brouwer het dorp Barendrecht in 1793 uit in het boek 'De Nederlandsche stad- en dorp-beschrijver'. Pleun de Raadt was toen 5 jaar oud.

bron: A.P. van den Hoek: 'Het geslacht Van den Hoek uit Ridderkerk', Heinenoord, 1993, p. 342

Barendrecht aan het eind van de 18e eeuw

Barendrecht is aan het einde van de 18e eeuw een boerendorp. In 1793 staan er in het dorp 223 huizen en één korenmolen. De inwoners leven vooral van landbouw (veel vlas en riet) en veeteelt. Ook wordt er gevestigd op zalm.

Het dorp heeft ook een korenmolen, winkels en wel drie havens. Vanuit Oost-Barendrecht en Heerjansdam vaart een schipper op zondag naar Rotterdam en op donderdag naar Dordrecht. De tweede haven is de Oude Haven van West-Barendrecht, vanwaar ook een schipper op Dordrecht en Rotterdam vaart. De derde haven is die bij de Koedood. Van daaruit vaart een 'poonschuit' naar Rotterdam en Dordrecht. Met deze schuit wordt ook graan vervoerd. Er is een veer voor voetgangers naar Heinenoord. De Barendrechtse van deze tijd vermaken zich vooral met kaatsen en balslaan.

De Dorpskerk neemt in het leven van de Barendrechtse een belangrijke plaats in. Het kerkje is aan het eind van de achttiende eeuw tweemaal uitgebreid: met een aanbouw aan de noordkant (1771) en met een toren (1787).

De pastorie van de kerk valt op door een mooie tuin. De vier koperen kaarsenkronen die nog steeds te zien zijn in de Dorpskerk, zijn in de periode 1771-1781 geschonken door inwoners van Barendrecht.

Veel huizen staan verspreid langs de dijken van het dorp. De kern rond de Dorpskerk is maar klein.

Het opvallendste huis is het statige Waalesteyn aan de Dorpsstraat. Tegenover Waalesteyn en de Dorpskerk is het dorpsplein met de herberg (nu restaurant Diggels). Verder staat er langs dit deel van de Dorpsstraat maar weinig gebouwen. Tussen Waalesteyn en boerderij Heuvelsteyn is aan de noordkant van de Dorpsstraat zelfs vrijwel geen bebouwing. Langs de Singel staan meer huizen.

In de school naast de Dorpskerk is plaats voor zeventig leerlingen.

*Het pand van Peter's Posttrein bestond al in de tijd van Pleun de Raadt. Het is sindsdien wel verbouwd.
(foto: Arco van der Lee)*

bronnen: H. van Herwerden: 'Over mensen en kaarten', in *Contactblad* 9, Barendrecht december 1981, p. 13, 14;
A.M. Overwater: 'Memorieteksten in en om de Dorpskerk van Barendrecht', Barendrecht 1987, p. 78-79;
J.W. Regt: 'Geschied- en aardrijkskundige beschrijving van den Zwijndrechtschen Waard, den Riedernaard en het Land van Putten over de Maas', Zwijndrecht 1848, p. 169, 181;
De Nederlandsche stad- en dorpbescrijver, L. van Ollefen, Amsterdam 1793, Deel 1, hoofdstuk 't Dorp Barendrecht

Niet iedereen is in deze tijd zo welvarend als de schenkers van de kaarsenkronen in de kerk. De diakenen van de Dorpskerk verdelen de armenpenningen onder behoeftige Barendrechtse. Daarbij helpen ze alleen armen die tot de kerk behoren.

In de Franse Tijd bepaalt de overheid dat er bij de armenzorg geen verschil meer gemaakt mag worden tussen rooms-katholieke en protestantse armen. Het departement van Schelde en Maas stelt in 1800 voor om de armenzorg in Barendrecht over te nemen van de kerk. De leden van de kerkelijke gemeente verwerpen dat voostel. De kas van de armenzorg vertoont echter een tekort. Daarop wordt een huis-aan-huiscollecte gehouden, die 638 gulden opbrengt.

bron: K. Brinkman, B. Oostervijk, W. de Regt e.a. 'Vijf eeuwen Dorpskerk', Rotterdam 2012, p. 129-131

Gevolgen van de machtswisselingen

Als Nederland in 1795 wordt bezet door de Fransen, zetten die het Hollandse bestuur van stadhouders en regenten buiten spel. Voortaan moet er in Nederland naar Frans voorbeeld vrijheid, gelijkheid en broederschap zijn.

In de Franse tijd worden de heerlijkheden afgeschaft. In plaats daarvan komt er een gemeente.

Van 1810 tot 1813 maakt ons land deel uit van het Franse keizerrijk. De plaatselijke overheid krijgt in deze tijd meer taken. Bijvoorbeeld de burgerlijke stand en de politie. Te kleine en te grote gemeenten zijn daarvoor ongeschikt. Oost-Barendrecht, West-Barendrecht en Carnisse worden daarom samengevoegd tot één gemeente: 'la commune de Barendrecht'. Met één burgemeester, op z'n Frans 'maire' genoemd.

De jonge Pleun de Raadt maakt in deze tijd carrière. Hij komt uit een vooraanstaande familie, is intelligent en spreekt bovendien Frans. Als hij in 1809 de eerste notaris van Barendrecht wordt, is hij nog maar 21 jaar.

Als Nederland deel wordt van Frankrijk, wordt De Raadt 'keizerlijk notaris'. Het Franse bestuur voert een wet in die de bevoegdheden van de notaris goed vastlegt. Deze Ventôsewet is sinds 1803 van kracht in Frankrijk. Hierin is vastgelegd dat de notaris een openbare ambtenaar is die bevoegd is om aktes op te maken en hiervan afschriften te verstrekken. De notaris wordt voor het leven benoemd en krijgt een standplaats aangewezen. Als in 1813 de Fransen vertrekken, blijven deze regels van kracht.

Pleun de Raadt is in 1811 'provisieel maire' van Barendrecht. In datzelfde jaar wordt hij 'maire de la Commune de Barendrecht', een ambt dat hij tot 1813 bekleedt. Cent Niemantsverdriet is adjunct-maire. Hij is degene die de maire kan vervangen en hem helpt besturen.

De negen gemeenteraadsleden worden 'membres du Conseil municipal' genoemd.

Pleun de Raadt legt in 1811 deze eed af:

'Ik zweere getrouwheid aan den Keizer en gehoorzaamheid aan de Wetten van het Keizerrijk.'

bron: 'Algemene geschiedenis van het notariaat', op www.bronotarissen.nl, de website van het notariskantoor Hurtak & Roodast in Hillegom; geraadpleegd op 16 juni 2013)

Huwelijk

In 1812 trouwt Pleun de Raadt met Lena Barendregt (1792-1833), afkomstig van hoeve Heuvelsteyn. In 1820 betreft het paar huis Waalesteyn aan de Dorpsstraat. Dit huis bestaat nog steeds en is te vinden naast de Dorpskerk.

Het echtpaar krijgt vijf zoons, waarvan er drie in leven blijven. In 1833 overlijdt Lena. Ze wordt begraven op het kerkhof van de Dorpskerk, naast huis Waalesteyn. Haar grafsteen is nog steeds te zien bij de kerk.

In augustus 1835 hertrouwt Pleun de Raadt met de dochter van de burgemeester van IJsselmonde, Anthonetha Molenaar Pietersdr. Zij krijgen geen kinderen.

Pleun de Raadt woont tot 1850 in huis Waalesteyn.

Pleun de Raadt verhuisde in 1820 met zijn gezin naar huis Waalesteyn aan de Dorpsstraat. (foto: Arco van der Lee)

bron: A.P. van den Hoek: 'Het geslacht Van den Hoek uit Ridderkerk', Heinenoord, 1993, p. 554

Burgemeester in bezettingstijd (1): soldaten voor het Franse leger

Nederland maakt van 1810 tot 1813 deel uit van het keizerrijk Frankrijk. Alle mannen van twintig jaar worden opgeroepen om dienst te nemen in het Franse leger. Ook in de gemeente Barendrecht, waarvan Pleun de Raadt dan 'maire' (burgemeester) is.

De Barendrechtse jongens die worden opgeroepen voor de militaire dienst, worden ingeschreven in het Journal du Maire. Van de jaren 1811, 1812 en 1813 zijn de lijsten met namen van de dienstplichtigen bewaard gebleven.

Wie van de Barendrechtse jongens in het Franse leger moet dienen, wordt door loting bepaald. Iemand die een oproep heeft gekregen, wordt daarom 'loteling' genoemd. Wie wordt ingeloot, hoeft niet zelf in dienst te gaan. Hij kan ook iemand betalen om als 'remplaçant' (vervanger) dienst te doen. De medische keuring van de ingelote jongens vindt plaats in Ridderkerk.

Van de 28 Barendrechtse jongens die in 1811, 1812 en 1813 door maire Pleun de Raadt worden ingeschreven in het Journal du Maire is het beroep bekend. Ze zijn vooral boerenknecht (5), dagloner (11) en landbouwer (7). Een zekere Bastiaan Nieuburg verblijft niet in Barendrecht, maar in het tuchthuis te Gouda.

Bij de medische keuring in Ridderkerk, krijgen verschillende Barendrechters vrijstelling van militaire dienst. Zo hoeft in februari 1813 Cornelis Stok niet in het leger, omdat zijn broer al dienst doet. Hoe het met Jan Huiskens afgelopen is, weten we niet. Achter zijn naam staat alleen ‘overvallen’.

Later in 1813 wordt bij de keuring in Ridderkerk Jan Moojen uit Barendrecht afgekeurd; ‘te kort’ is het oordeel van de Raad van de Recruitering. Willem Visser mag ook thuisblijven, omdat zijn broer al in het leger dient. Cornelis van der Linden wordt afgekeurd wegens ‘vallende ziekte’. Ook de eerder genoemde Bastiaan Nieuburg (blijkbaar terug uit het tuchthuis) wordt afgekeurd. Hij is te kort.

Overigens valt het op dat in 1812 vanuit Barendrecht negen jongens voor het Franse leger zijn goedgekeurd. Er worden er twee afgekeurd. In 1813 worden er nog maar twee goedgekeurd. Vier worden er afgekeurd. In 1813 staat Napoleon op het punt om de oorlog te verliezen. Is het toeval dat er in dat jaar bijna geen soldaten meer naar zijn leger worden gestuurd?

De dienst in het leger van Napoleon is niet zonder gevaar. In het najaar van 1812 nemen 15.000 Noord-Nederlanders deel aan de veldtocht van Napoleon in Rusland. Het leger gaat ten onder in de bitter koude winter die daarop volgt. Maar twee tot drie procent van deze soldaten keert terug.

De in 1790 geboren Barendrechter Meeuwis Visser moet zich op dinsdag 3 maart 1812 ‘s morgens ten acht uren’ melden in Den Haag om dienst te nemen in het Franse leger. Van hem wordt aangenomen dat hij in 1812 in Rusland is overleden.

Er vallen nog meer slachtoffers onder de Barendrechters in Franse dienst. Cornelis van Dijk (geboren in 1792) en Pleun van der Giessen (ook uit 1792) keren niet terug uit dienst. In 1815 wordt genoteerd dat Cornelis Commijs niet in (Nederlandse) militaire dienst hoeft te gaan, omdat zijn enige broer niet is teruggekeerd uit Franse dienst. Drie vermisten dus, hoogstwaarschijnlijk gesneuveld.

Naast jonge mannen voor het leger, heeft Frankrijk ook mannen tussen de 24 en 49 jaar oud nodig. Het gaat om schippers en schippersknechten die moeten helpen bij het uitvoeren van het Continentaal Stelsel. Dat is een reeks maatregelen van Napoleon om Engeland af te sluiten van het vasteland van Europa. Handeldrijven met Engeland is in die tijd streng verboden. Patrouilles met schepen moeten smokkel tegengaan.

In 1811 zorgt Pleun de Raadt er als secretaris van het gemeentebestuur voor dat de namen van twee mannen uit Carnisse en twee mannen uit West-Barendrecht worden doorgegeven.

Als burgemeester in de Franse oorlogstijd heeft Pleun de Raadt dus meegewerkt aan het leveren van jongemannen aan het Franse leger. Van hen is één zeker omgekomen. Daarnaast zijn er drie vermisten bekend, die hoogstwaarschijnlijk ook zijn gesneuveld.

Daarbij moeten we wel bedenken dat de jonge burgemeester al kort na zijn aantreden in 1811 door de Fransen onder druk wordt gezet om op te treden tegen Barendrechters die de dienstplicht willen ontduiken. Ook in 1812 en 1813 wordt hij herhaaldelijk aangespoord om jongens naar het Franse leger te sturen.

bronnen: Ir. J.A. van der Giessen: *opmerking over Meeuwis Visser in Contactblad 101, Barendrecht maart 2005, p.5;*
H. Oldenhof: *‘De dienstplicht in de Franse tijd’, in Contactblad 56, Barendrecht september 1993, p. 13-18;*
H. Oldenhof: *‘De dienstplicht in de Franse tijd (2)’, in Contactblad 57, Barendrecht december 1993, p. 16-22;*
H. Oldenhof: *‘De dienstplicht in de Franse tijd (3)’, in Contactblad 60, Barendrecht september 1994, p. 20-24;*
H. Oldenhof: *‘De dienstplicht in de Franse tijd (4)’, in Contactblad 61, Barendrecht december 1994, p. 2-5;*
Prof. Dr. L.J. Rogier: *‘Eenheid en scheiding’, Utrecht 1968, p. 275, 280*

Burgemeester in bezettingstijd (2): een deserteur in Barendrecht

In de haven van Medemblik ligt op 15 juni 1812 het fregat Evertsen. Het is een Nederlands schip van de Franse marine.

De 35-jarige matroos 2e klasse Willem Vermaas besluit dat hij genoeg heeft van het leven aan boord. Hij verlaat het schip en keert niet meer terug. Hij vindt onderdak in Dussen.

Terwijl Vermaas zich schuilhoudt, wordt zijn signalement verspreid: lengte: 1,71 m; haar en wenkbrauwen: blond; ogen: blauw; hoog voorhoofd; grove neus; gewone mond; ronde kin; ovaal gezicht.

Deserteur Willem Vermaas komt uit Barendrecht. Hij dient bij de marine als ‘remplaçant’. Dat is iemand die tegen betaling de militaire dienst ingaat in plaats van een ander. Vermaas is de vervanger van Jan Streefkerk uit West-Barendrecht. Ze hebben op 27 februari 1811 bij Keizerlijk Notaris Pleun de Raadt in Barendrecht een contract afgesloten. De ‘maire’ werkte dus ook nog als notaris.

Jan Streefkerk sluit het contract af, omdat op 4 februari 1811 bekend is geworden dat hij behoort tot de Barendrechtse jongemannen die dienstplichtig zijn. Het is dan nog niet zeker dat Jan Streefkerk het leger in moet, want de loting moet nog plaatsvinden.

Willem Vermaas is bereid om in plaats van hem in dienst te gaan. In het contract spreken ze vier dingen af:

- Als Streefkerk wordt uitgeloot van militaire dienst, krijgt Vermaas toch 50 gulden.
- Als Vermaas in plaats van Streefkerk in militaire dienst gaat, ontvangt hij 225 gulden. Als na twee jaar de dienstdienst voorbij is, ontvangt hij 400 gulden.
- Als Vermaas de 400 gulden niet ophaalt binnen zes weken na het einde van de dienstdienst, dan wordt 200 gulden uitgekeerd aan zijn ouders of aan hun erfgenamen.
- Als Vermaas voortijdig de militaire dienst verlaat (desertie dus), krijgt hij geen 400 gulden.

Door in de haven van Medemblik te deserteren, verliest Willem Vermaas dus zijn recht op 400 gulden.

Na het vertrek van de Fransen uit Nederland in 1813, keert Willem Vermaas terug naar Barendrecht. De nieuwe Nederlandse regering stelt de dienstplicht in voor mannen tussen 18 en 23 jaar. Blijkbaar ziet Willem Vermaas dit als een nieuwe kans. Hij biedt zich weer aan als plaatsvervanger voor een dienstplichtige. Deze maal is het Pieter Kool die niet in dienst wil en zich wil laten vervangen door Willem Vermaas.

De twee sluiten op 12 januari 1814 een contract af bij notaris Pleun de Raadt. De notaris heeft zich ongetwijfeld herinnerd wat er in 1812 is gebeurd. Hij neemt daarom in het contract de bepaling op dat indien Vermaas deserteert, hij al het geld moet teruggeven aan Kool.

Willem Vermaas is niet de enige Barendrechtse remplaçant. In september 1813 wordt de 19-jarige Jan Nootenboom opgeroepen voor militaire dienst. Waarschijnlijk omdat Jan in 1814 wil trouwen, wordt een remplaçant gezocht. De 33-jarige Jacob van Hulst wil in plaats van Jan in dienst. Dan moeten er wel in totaal 2520 francs en 1200 Hollandse guldens worden betaald. Een deel van dat bedrag moet direct op tafel komen. De rest moet in gedeelten iedere week aan de vrouw van Jacob betaald worden.

bronnen: H. Oldenbof: 'De dienstplicht in de Franse tijd (2)', in *Contactblad* 57, Barendrecht december 1993, p. 17-20;
H. Oldenbof: 'Willem Vermaas', in *Contactblad* 60, Barendrecht september 1994, p. 4-6;
Bas Blokker, Gijsbert van Es, Hendrik Spiering: *Nederland in een Handomdraai*, Uitgeverij Balans 1999, p.214;
P. Groenenboom: *De Steenboek*, in *Contactblad* 55, Barendrecht juni 1993, p. 6, 7)

Burgemeester in bezettingstijd (3): Franse dienstplicht niet populair

Burgemeester Pleun de Raadt wordt in 1812 en 1813 door de Franse machthebbers aangespoord om meer dienstplichtigen te leveren voor het Franse leger. De dienstplicht is op dat moment niet erg populair. Dat blijkt uit een voorval in Oud-Beijerland, niet ver van Barendrecht.

In Oud-Beijerland is het op 20 en 21 februari onrustig. Jonge mannen die zich moeten melden voor de loting voor militaire dienst, weigeren mee te werken. In het dorp zijn opstootjes.

De Franse prefect De Stassart komt onmiddellijk vanuit Dordrecht naar Oud-Beijerland. Hij houdt een nieuwe loting. Nu is er niet alleen verzet van Oud-Beijerlandse jongeren. Ook jonge mannen uit omliggende dorpen sluiten zich erbij aan. De Stassart wordt zelfs belegerd in het raadhuis, waar de loting moet plaatsvinden. Daarop laat hij het vuur openen. Drie jongeren komen om. De rest meldt zich daarna alsnog voor de loting.

bron: Judith Amsenga en Geertje Dekkers: "Wat nu", *ziet Pichgru. De Franse Tijd in Nederland, 1795-1813*, Hilversum 2004, p. 80-81

Burgemeester in bezettingstijd (4): diefstal

Net als een moderne burgemeester heeft 'maire' Pleun de Raadt in de Franse tijd te maken met criminaliteit. Dit blijkt uit een brief van 6 december 1812 die 'maire' V.F. Tromer van Rhoon schrijft aan Pleun de Raadt. De brief gaat over een voorval dat zich gedeeltelijk in Barendrecht heeft afgespeeld.

De 'garde champêtre' (veldwachter) van Rhoon heeft dagenlang op de loer gelegen in de griend van Jan Tol om dieven van hout te betrappen. Met succes, want 's middags om vijf uur ziet de veldwachter een paar dieven. Ze hebben een slee met hout bij zich.

Aanvankelijk weten de dieven te ontkomen. Bij het huis 'Het Schaapje' ziet de veldwachter de mannen met de slee weer lopen. Hij hoort daar van iemand dat het Cornelis van Galen met nog twee mannen is.

Het Schaapje is ook in die tijd een café in Barendrecht, op de grens met de gemeente Albrandswaard. Destijds ligt daar de grens tussen de gemeenten Barendrecht en Rhoon. De 'maire' van Rhoon vraagt in zijn brief dan ook aan zijn collega van Barendrecht of hij wil zorgen dat de daders worden gestraft. De macht van de 'maire' en de veldwachter van Rhoon houdt immers op bij huis 'Het Schaapje'. Daar begint het gebied van 'maire' Pleun de Raadt.

bron: H. Oldenbof: 'Café Het Schaapje (2)', in *Contactblad* 48, september 1991, p. 8

WORDT VERVOLGD

Boerderij Aploniahoeve

Charloisse Lagedijk 534

Piet Groenenboom

Op de grens van Rotterdam en Barendrecht ligt de Charloisse Lagedijk. Deze zuidelijke dijk van de polder Charlois werd in 1460 op last van Karel de Stoute aangelegd. In 1483 werd na de St. Elisabethvloed van 1421 de eerste polder Binnenland in Barendrecht ook weer droog gemaakt. Zo ontstond daar, hetzij wel een lage, maar stevige dijk tussen deze twee polders. Dijken waren er om het land tegen het water te beschermen en ook om droge voeten te houden. Bij uitstek de plaatsen om woningen en boerderijen op of tegen deze dijken te bouwen. Zo is dat ook bij deze dijk gegaan.

Door de eeuwen heen hebben er heel wat boerderijen aan de Charloisse Lagedijk gestaan, maar veel zijn er reeds lang weer verdwenen of hebben een andere bestemming gekregen. Ik wil u meenemen naar een mooie boerderij die er nog wel staat: de Aploniahoeve.

Ze staat dichtbij het punt waar de Smitshoekseweg op de Charloisse Lagedijk uitkomt en ten oosten van garage Leeuwenburg. Bij de vroegste eigenaar die we kunnen traceren komen we ook hier in aanraking met het geslacht Barendregt. Dit geslacht vindt zijn oorsprong bij de Pendrecht Hoeve, de boerderij die midden op Smitshoek heeft gestaan en die in de zestigerjaren van de vorige eeuw afgebroken is voor de aanleg van de verkeersweg A-15.

Maar eigenlijk moeten we eerst nog een generatie verder terug gaan. De allereerste van dit geslacht is, zover we dit kunnen achterhalen een zekere Pieter Jans Pieterszn. Hij trouwde te Barendrecht met Aartge Gijsbertsdr. op 7 april 1619. Uit dit huwelijk werden zes kinderen geboren, onder wie dochter Lijntje Pieters Barendregt. Zij trouwde in 1655 met Maarten Joriszn Barendregt; hun nazaten komen op de boerderij Zuid Hove in Barendrecht.

Zoon Gerrit Pieters Barendregt trouwt op 25 februari 1655 met Maijcke Ariens. Zij komen op de Pendrecht Hoeve in Smitshoek. In 1650 woont hij daar al. In 1669 werd hij schout van Pendrecht genoemd.

Uit het huwelijk van Gerrit en Maijcke werden ook hier in ieder geval zes kinderen geboren, onder wie Cornelis, gedoopt op 26 december 1655 te Barendrecht, en Hendrik, gedoopt op 24 september 1662 te Charlois. Bij de doop van Hendrik werd vermeld dat hij van Pendrecht was. Cornelis blijft op de Pendrecht Hoeve.

Hendrik trouwde te Charlois op 9 december 1691 met Neeltje Ariensdr. Cleijne. Zij komen op de Aploniahoeve aan de Charloisse Lagedijk. Hij was schepen van Charlois en verder dijkgraaf en schepen van Pendrecht.

Het geslacht Barendregt had een wapen, een dubbelkoppige zwarte adelaar op een goud gekleurd schild. Zoon Arij Barendregt voerde dat wapen. Het kwam voor op een orgellijst in de Hervormde Kerk van Charlois.

Op 21 juni 1718 verklaart Hendrik Gerritszn Barendregt, die dan op de boerderij aan de Charloisse Lagedijk woont, (dat wordt in die akte geschreven) dat zijn drie kinderen, Arij, Pieter en Maijcke ieder voor een gelijk deel zijn wettige erfgenamen zullen zijn.

De broers Arij en Pieter trouwen met twee zussen, dochters van de rijke boer Pieter Wouters Verduijn van de Noordhoeve aan de Voordijk in Barendrecht.

Hun zus Maijcke trouwt met Cornelis Pleune Groenenboom. Hij was de eigenaar en bewoner van de Boogert Stee op de Koedood. Daarover heb ik in Contactblad No 133 geschreven. Arij en Maijcke trouwen op dezelfde dag, op 21 mei 1719. Dat zal een spetterend feest geweest zijn daar aan de Voordijk in Barendrecht!

Arij was Schepen van Charlois. Uit deze twee huwelijken werden geen kinderen geboren.

Pieter trouwde eerder met Aarjaentje Coorneef en na haar overlijden met Hillegonda Verduijn, de zus van Ariaantje. Uit het eerste huwelijk werden Neeltje en Cornelis geboren. Deze twee kinderen nemen later de bedrijven aan de Voordijk en aan de Charloisse Lagedijk over. Neeltje trouwde met Pieter de Raadt en zij werden de bewoners van de Noordhoeve in Barendrecht en Cornelis komt op de Aploniahoeve van zijn oom Arij.

Pieter was Dijkgraaf in Rhoon. Hij woonde op de Eden-Hoeve aan de Rijsdijk 104 in Rhoon. Door zijn huwelijk met Aarjaentje was hij daar opgekomen. Na hem kwam op deze boerderij Joris Barendregt, een paar generaties terug waarschijnlijk familie van elkaar. Daarna diens schoonzoon Arie Groenenboom. Dan de families Kleinjan en Den Hollander en sinds 2008 de familie Heezen. Deze boerderij is recent helemaal gerenoveerd en staat daar aan de Rijsdijk met haar mooie en lange bestrate oprijlaan er prachtig bij. Een compliment aan de familie Heezen!

Bij de verdeling van de goederen van Hendrik en Neeltje wordt hun zoon Arij daarbij zijn huis, schuur, berg en keet, waarin zij wonen, toebedeeld. Het zal voor Arij en Ariaantje een reden geweest zijn om te gaan trouwen. Na het overlijden van Arij en Ariaantje erven de nazaten van de beide families Verduijn en Barendregt ieder voor de helft van hun bezittingen.

Uit het jaar 1768, als beiden zijn overleden, is een belangrijk archiefstuk bewaard gebleven. Uit die gegevens komen we veel te weten over hoe het daar op de hoeve op Smitshoek aan de “Dijk” onder de jurisdictie van Charlois is gegaan. De Charloisse Lagedijk is Rotterdams grondgebied, maar haar bewoners rekenden zich tot de Smitshoekse gemeenschap.

De totale waarde van het bezit na het overlijden van het kinderloze echtpaar bedroeg f56.402,10. Naast alle bezittingen in de woning en de boerderij was het een bedrijf geweest met 73 morgen eigen land. Een morgen is wat kleiner dan een hectare. Daarvan was ongeveer 26 morgen weiland en de rest bouwland. Het land lag niet alleen achter de boerderij in het Binnenland van Barendrecht, maar ook in Nieuw-Pendrecht, in Robbenoord, in het Buitenland en de Zuidpolder van Barendrecht, in Dirk Smeetsland, Pernis en in de Kiesheid te 's Gravenambacht. Veel land daarvan was verhuurd.

De boerderij was verhuurd aan Jan van der Meulen. Hij gebruikte de woning met omtrent 54 morgen en 351 roeden land waarvan hij de huur verschenen 15 april 1768 reeds had betaald.

Jan was in 1748 getrouwd met Pietertje Leeuwenburg en is zeer waarschijnlijk toen pachter geworden op deze boerderij. De boerderij wordt hier omschreven als: een bouwwooning bestaande uit een huis, schuur, woonkeet, wagenkeet, karnkeet, boomgaard en erve met de tilbalken en platen die in het huis en de schuur bevonden worden.

Belend ten oosten Gijsbert Swael. Dat was de eigenaar en bewoner van de Wilhelmina Hoeve ten oosten er pal naast. Een dochter van deze Gijsbert trouwt later met een neef van Arij en zo komen er twee Barendregten uit één geslacht op twee naast elkaar gelegen boerderijen.

Belend ten zuiden de watering van het Binnenland van Barendrecht. Het midden van de sloot achter de boerderij was de grens tussen Barendrecht en Rotterdam. Ten westen woonde Barend van Brakel en ten noorden was de dijk.

De lijst van goederen die in de woning aanwezig waren, is nog langer dan die van de landerijen. Ieder vertrek met de spullen daarin wordt afzonderlijk genoemd: de bovenkamer, de kamerzolder, de bovenzolder, 't comtoir, de keuken, de voorkamer en de keet.

Naast de vele tafels en stoelen, potten en schalen die allemaal worden beschreven wil ik wat opvallende dingen naar voren halen.

Op de kamerzolder stond een kist en daarin werden gevonden 9 stukken linnen, in totaal 329 ellen lang. Er werden 40 kussenslopen, 43 lakens, 9 tafellakens, 69 servetten en 16 handdoeken geteld.

Het zilver ontbrak ook niet. Twaalf zilveren vorken, 25 dito lepels, twee zilveren zoutvaten, een zilveren trekpots met een klein zilveren lepeltje en een zilveren bokaal. 43 tinnen lepels zo groot als klein, 16 steele vorken en 43 borden.

Het lijkt erop dat ze gewend waren om veel gasten te ontvangen, maar er moest ook nog gewerkt worden. Er werd onder andere genoemd een spinnewiel, een koffiemolen en een mosterdmolen, een raagbol en een kakstoel.

Zes schotels en negen kopjes werden in de lijst genoemd. Dus hier is ook wel eens wat gebroken. 35 koornzakken werden er geteld. Een bewijs dat het om een groot bedrijf gaat.

Twee keer werden enige boeken genoemd. In die tijd zeker al heel bijzonder.

Twee lessenaars komen in de lijst voor, op één daarvan ligt de bijbel. Zouden hier misschien kerkdiensten gehouden zijn voordat het Witte Kerkje daar aan de dijk er was?

Het kapitaal bestond niet alleen uit de roerende en onroerende goederen, maar ook uit Rentebrieven en Obligaties. Wel 13 keer was er geld uitgeleend, bijvoorbeeld aan Dirk Blijdorp in Nieuw-Pendrecht, Pieter Jans de Raadt onder Barendrecht, Dirk van der Wel in Charlois, aan Wouter Clement en aan Cornelis Clement Verduijn in Barendrecht en aan Hendrik Bos te Develsluis.

Zoals boven reeds gezegd, iedere familie kreeg de helft. De kleren, zijden en linnen stoffen, het goud en het zilver werden niet te gelde gemaakt, maar waren bestemd voor Neeltje van 't Hoff, echtgenote van Hendrik Bos.

Na ruim 30 jaar, op 27 juli 1802 verkoopt neef Cornelis Pieterse Barendregt de boerderij aan Maarten van Gent. Cornelis was secretaris van Charlois van 1773 tot 1800, schout sedert 1785, ambachtsheer van Charlois van 1807 tot 1813. Hij overleed op 1 december 1813. Hij was getrouwd met Pieternelletje Jacobsdr. Soeteman. Uit dat huwelijk waren twee kinderen geboren, onder wie Pieterrella, op 7 juli 1776 te Charlois.

Pieterrella trouwt met Hendrik Jacob van Dortmont, geboren te Sluis in Vlaanderen en hij, de schoonzoon, behartigt de zaken bij de verkoop. Ze nemen notaris Vincent Tromer uit Rhoon om de zaken te regelen.

De akte begint met: "Cornelis Barendregt, Heere van Charlois, wonend te Charlois, geeft volmacht aan Hendrik Jacob van Dortmont, schoonzoon wonend te Rotterdam om te compareren voor de gerechten van Rhoon, Charlois en Carnisse om te verkopen aan Maarten van Gent een stuk weiland onder Rhoon en een bouwwooning gelegen onder Charlois en enige landerijen gelegen onder Carnisse."

Het is dan niet meer het grote bedrijf dat zijn oom en tante achterlieten. Maarten van Gent moet daarvoor met f4.500,- over de brug komen.

Maarten van Gent	∞	Jannigje Zuijdam
* 10-11-1776 Rhoon	19-11-1813	* 2-09-1787 Charlois
† 16-11-1845 Charlois	Charlois	† 2-02-1872 Charlois
Raadslid van Charlois		

Het is opmerkelijk dat Maarten van Gent nog niet is getrouwd als hij in 1802 de boerderij koopt. In 1803 koopt hij ook de twaalf hectare land van Cornelis Barendregt die achter de boerderij liggen. In 1808 heeft hij een bordje in de oostelijke gevel aangebracht met de letters "Ma v G". Hij zal toen wel het een en ander aan de boerderij verbouwd hebben. Dat bordje zit nog in de muur.

Na het overlijden van Maarten gaat zijn weduwe pas op 18 juli 1862 met haar kinderen naar notaris De Raadt in Barendrecht.

Haar kinderen waren:

- 1) Stijntje ∞ Huibrecht Groenenboom, landbouwer aan de Dordtsestraatweg
- 2) Aart ∞ Cornelia van Pelt
- 3) Hendrik ∞ Annigje Molenaar (Hij neemt de boerderij over.)
- 4) Dirk ∞ Klaartje van der Wel
- 5) Cornelia ∞ Arij Oosthoek
- 6) Maarten ∞ Stijntje Blok

De goederen waren al beschreven na het overlijden van Maarten op 18 februari 1846 bij notaris Van Rijsoort te Charlois. De taxateurs waren Arie van der Jagt Pieterszoon, Cornelis Barendregt Albertszn en Simon den Ouden, allen bouwlieden te Oost en West Barendrecht. De waarde van de boerderij werd weer geschat op f4.500,-. De twaalf hectare land, direct achter de boerderij in het Binnenland van Barendrecht, werd geschat op f12.919,-.

Verder werd genoemd:

de levende have	f 2.799,--
rijtuigen	f 895,90
vlasgereedschap	f 58,25
meubelen	f 564,--
de mans kleren	f 150,--
de vrouws kleren	f 140,--
schulden (geleend bij Speelman)	f 8.281,26

Hendrik zal voor en na het overlijden van zijn vader de boerderij wel gerund hebben. Nadat het bezit op zijn naam was gekomen, blijft hij er niet zo lang meer wonen. Op 14 juni 1882 verkoopt hij zijn bezittingen aan Willem den Hartigh, Jan Mol, Gerrit Kleinjan en Leendert van der Burg. De boerderij met wat grond verkoopt hij aan Willem den Hartigh voor f7.629,70.

Verder verkoopt hij twee woningen op Smitshoek, een vlasserstelling en een boomgaard aan de Hoogen Charloissedijk en nog ruim zeven ha land aan bovengenoemde personen.

Op 22 april 1926 verkoopt Den Hartigh de boerderij aan Jan Jacob den Hartigh voor f13.210,-. Als de familie Den Hartigh hier de koeien heeft gemolken, dan hebben ze zelf de eigen melk verkocht. Ze waren namelijk ook melkhandelaar.

De crisisjaren komen eraan en daar krijgt Jan den Hartigh ook mee te maken. In die jaren is het moeilijk om de eindjes aan elkaar te knopen. Op 15 juli 1938 verkoopt hij zijn bezit aan Pieter Kranenburg voor f18.000,-. Voor waarborg wordt f1.000,- handgeld betaald.

In dat jaar was er nog geen zicht op dat de ook toen slechte tijden zouden veranderen en het economisch beter zou gaan. Het moet toch een hele stap zijn geweest voor Pieter Kranenburg om in zo'n tijd op een nieuw bedrijf te beginnen.

Kranenburg kwam van een boerderij aan de Dordtsestraatweg in Rotterdam. Samen met zijn ouders, één broer en drie zussen hadden zij het bedrijf daar gerund. De Gemeente Rotterdam ging de boerderij onteigenen en zij moesten er vandaan. De broer van Pieter was tandarts geworden en alleen Pieter keek uit naar een andere plaats. De boerderij aan de Charloisse Lagedijk was hemelsbreed niet zo ver weg, zodat hij hetzelfde land kon blijven bewerken.

Mevrouw Kranenburg was in die tijd in verwachting van haar tweede kindje. Ze moest wat rust houden en kon aan de verhuisactiviteiten niet deelnemen. Als verrassing liet haar man haar voornaam Aplonia toen op de balk boven de inrijdeuren aanbrengen. Vanaf die tijd heet de boerderij Aploniahoeve. Gelukkig is die naam na alle verbouwingen weer aangebracht. In mooie prachtige zwarte letters staat de naam Aploniahoeve weer op de witte balk boven de inrijdeuren.

Als Pieter nu noch geleefd zou hebben dan was hij zeker een biologische boer geweest. De kunstmest, daar was hij zuinig mee en mechanisatie, daar wilde hij niet aan. Het was een gemengd bedrijf waar zo'n twaalf koeien werden gemolken. Hij is het land met zijn paarden blijven bewerken tot 1986.

Kranenburg en zijn vrouw gaan dan in de Koningshof aan de Immanuel Kantsstraat te Rotterdam wonen en verkopen de boerderij aan Bureau Beheer Landbouwgronden. In 1988 wordt de heer Arie Stelloo eigenaar van de boerderij. Hij laat de boerderij van top tot teen restaureren en alles wordt naar oude tekeningen in de oorspronkelijke staat teruggebracht. Bij de restauratie in 1989 is er een poer helemaal uitgegraven. Een poer is de fundering onder een dikke houten staander. Ze was gemetseld met IJsselsteentjes en was wel een meter diep en onder een meter in het vierkant.

Met zijn bedrijf blijft Stelloo daar tot 2002. Hij vestigt zich dan enkele kilometers verderop aan de Driemansteeweg.

Eigenaar en 'trotse' bewoner van de oude boerderij wordt daarna Van der Meer van het reclamebureau Campagne Communicatie. De boerderij aan de Charloisse Lagedijk te Rotterdam staat, zij het met een andere bestemming, vandaag de dag, weer te pronken als in vroeger dagen.

Het Vliegengevaar

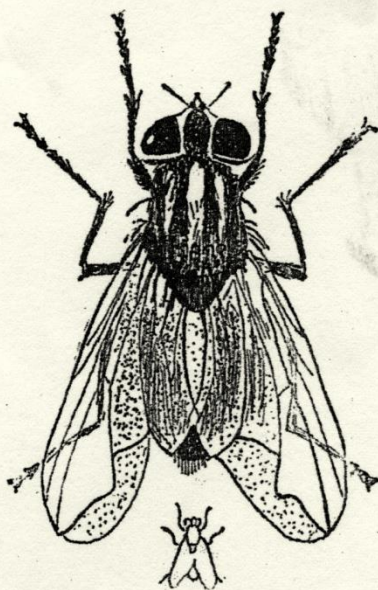
Cees Vermeer

Binnen de bibliotheek van onze vereniging bevindt zich een veelheid aan boeken en documenten over de meest uiteenlopende onderwerpen en afkomstig uit zeer verschillende bronnen. Daaronder ook een reeks geschriften op het terrein van de gezondheid, meest afkomstig uit de nalatenschap van het plaatselijke Groene Kruis en de wijkverpleging.

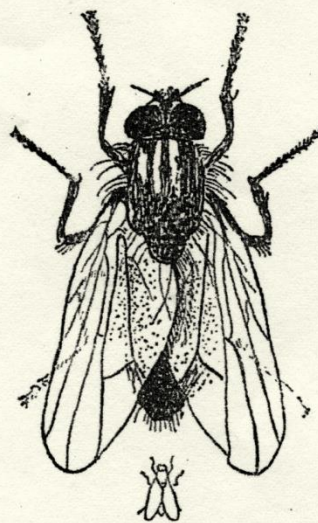
Temidden van dit alles vond ik een artikel uitgegeven door de toenmalige Centrale Gezondheidsraad met de titel: 'Het Vliegengevaar'. Het is een curieus verhaal om te lezen, deels vanwege het "ouderwetse" taalgebruik, anderzijds omdat het enig inzicht geeft in de benadering van hygiënemethoden ter voorkoming van ziekte. Alles bijeen, de moeite van het lezen waard.

Het Vliegengevaar.

Een ernstig woord van waarschuwing voor ieder die prijs stelt op zijne gezondheid.

De huisvlieg (wifje).

De kleine huisvlieg (mannetje).

Vliegen behooren tot de voor ons menschen lastige, vieze en voor onze gezondheid gevaarlijke dieren. Het zijn de vuilste van alle insecten. Hare eieren leggen ze in vuil en mest. Uit die eieren sluipen maden, die op haar beurt in en van vuil en afvalstoffen leven.

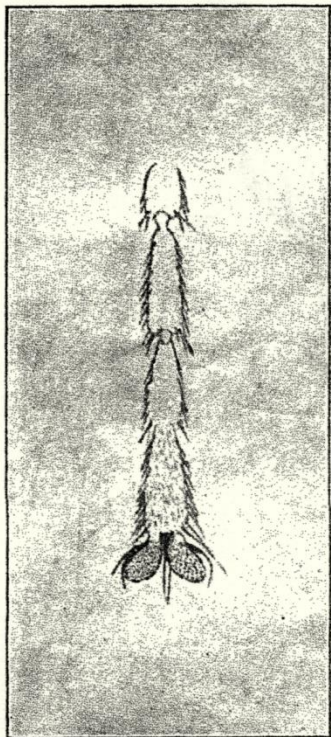
Komen zij van een mesthoop en gaan zij op uw voedsel zitten, dan besmetten zij dit. Met versch vuil en ziektekiemen, gehaald op den mesthoop, uit kwispedoor, privaat of een rottend cadaver, aan haar pooten of op haar lichaam vliegen ze uw keuken binnen en strijken neer op uw eettafel. Zij zijn zoo gulzig, dat zij haar, veelal besmette, lichaamsinhoud op de begeerde lekkernijen uitwerpen om zich opnieuw te goed te kunnen doen.

Gij loopt dus alle kans, dat die vuile, ziekteverwekkende stoffen op uw voedsel terechtkomen en gij ze tegelijk daarmee inslikt.

Er is echter meer.

De uitwerpselen — ook de fluimen — van lijders aan toring, typhus en andere besmettelijke ziekten hebben voor vliegen een bijzondere aantrekkelijkheid.

De daar opgedane smetstoffen brengen zij een oogenblik later over op het voor u bestemde voedsel, misschien wel op de lippen van uw slapend kind en kunnen u en uwen kinderen aldus toring, typhus, zomerdiarrhee en nog andere ziekten bezorgen.

Vliegenpoot met harige uitsteeksels ¹⁾.

Vliegenkop met slurf.

(Sterk vergroot).

De steekvliegen kunnen bovendien door haar steken bloedvergiftiging, steenpuisten, negenoogen en miltvuur veroorzaken.

Komen zij met haar besmet lijf in aanraking met melk of verdrinken zij daar in, dan bederft de melk heel spoedig, want in de melk vermeerderd zich de smetstof op schrikbarende wijze.

Zorgt daarom dat in uw huishouden de melk steeds buiten het bereik van vliegen blijft, door de kan of het glas zorgvuldig te bedekken. Bedenkt, dat het hier kan gaan om leven en gezondheid van U en uwe kinderen.

¹⁾ De figuur is ontleend aan het werk, getiteld: „Flies in relation to disease”, G. S. GRAHAM SMITH, M. D., en uitgegeven door de „University Press”, Cambridge 1913.

Historische Vereniging Barendrecht

D'Ouwe School, Dorpsstraat 150-150a, 2992 BE Barendrecht ING Bank N.V. rekeningnummer 2530926
☎ 0180-618142 – info@historischbarendrecht.nl – www.historischbarendrecht.nl

Algemene informatie: mw. J.W.M. Verboom

Openingstijden

Archieven Oud Barendrecht elke eerste zaterdag van de maand van 10.00 tot 13.00 uur;
 elke dinsdag van 10.00 tot 15.30 uur op afspraak, mw. De Bruijn
Genealogie elke eerste zaterdag van de maand van 10.00 tot 13.00 uur
Tentoonstellingen elke zaterdag van 10.00 tot 12.00 uur (niet in juli en augustus)
Afgifte goederen elke dinsdag van 10.00 tot 15.30 uur

Bestuur

Voorzitter mw. J.P. Schaap
Secretaris mw. J.W.M. Verboom-van Geenen
Penningmeester J.E.J. Blinde jr
Leden mw. M.H. de Bruijn-Veenman
 W. van Helden
 J. Kooy
 D. Mooyaart
 J. Verschoor

Ledenadministratie

mw. N. Verschoor

Contactpersonen werkgroepen

Archieven Oud Barendrecht en Genealogie

mw. M.H. de Bruijn-Veenman
mw. J.P. Schaap

Barendrecht van vroeger op ansicht, foto en film

Algemeen A.G. van de Garde
Digitaal fototeam J. Verschoor
Films B. Romeijn

Bibliotheek en Archief

C.W. Vermeer

Bodemonderzoek

Algemeen T.C. Blinde
Beheer vondsten en documentatie
vóór 1995: mw. C.G. Ratsma-Stouten
na 1995: L. Louwerse
Tegels: mw. L.M.M. Hagendijk

Documentatie ontwikkeling Barendrecht

T.D. van Wijk

Monumentenzorg

J. Kooy

Nieuws- en Advertentieweekblad De Schakel

mw. N. den Otter

Tentoonstellingen

mw. J.W.M. Verboom-van Geenen

Restauratie en onderhoud/voorwerpen

W.M. Groenenboom

Website-beheer

P. Dreef (Dreef-IT)

Barendrecht

3 Etage's
dier- en hobby-
plezier!

Winkelcentrum Middenbaan 56-62

tel: 0180 - 617613

www.wesdijk.nl

Autoservice
Groenenboom

APK keuring

Periodiek onderhoud

Bandenservice

Volledige aircoservice

Schadeherstel

Zomer- / Wintercheck

Accessoire inbouw

Reparatiewerkzaamheden

**"Vakmanschap en
persoonlijke service"**

**als basis van
veel veilige kilometers"**

0180-654794

www.autoservice-groenenboom.nl

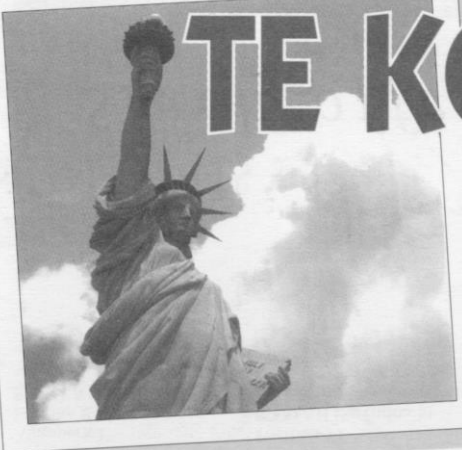
Voordijk 267 | 2992 AL Barendrecht | Tel.: 0180-654794 | E-mail: info@autoservice-groenenboom.nl

Kraima

Middenbaan 81 Barendrecht

Tel. 0180 612059

TE KOOP

Markant
FRITS MARKUS MAKELAAR & TAXATEUR O.G.

NVM

Middenbaan 94 - 2991 CT Barendrecht. Tel.: 0180 - 620 099 Fax: 0180 - 611 585

Als makelaar en taxateur weet Frits Markus 'Markant' wat er in de onroerend goed wereld te koop is. Natuurlijk niet het Vrijheidsbeeld. Maar de makelaarskennis is bij 'Markant' wel in huis om alle andere projecten aan te kunnen. Wilt u een huis verkopen of zoekt u een ander huis, wenst u een zorgvuldige taxatie of een objectief hypotheekadvies kom dan gerust eens langs. Graag bespreken wij met u de mogelijkheden en voordelen die 'Markant' u kan bieden.

U vindt 'Markant' aan de Middenbaan 94. 'Markant' is geopend van maandag tot en met zaterdag!

TAXI BAKKER
gastheren op de weg

Barendrecht (0180) 613 047

Ridderkerk (0180) 468 222

www.dajong.computervrienden.nl

Dajong Computervrienden
Dorpsstraat 175, 2992 EB Barendrecht
telefoon: 0180-625130
e-mail: dajong@helpt.nl
www.dajong.computervrienden.nl

5 jaar Stichting Dajong 2006 - 2011

G.J. Andeweg BV

Glas - Schilderwerken

Sterk in duurzaam onderhoud

Postadres: Postbus 482
2990 AL BARENDRECHT
Ebweg 35
Bezoekadres: 2991 LS BARENDRECHT

Kantoor 0180 - 61 33 46
info@gjandeweg.nl
www.gjandeweg.nl

VON
C HECKELST
AANKOMERS

Keukens van A tot Z

KEUKENSTUDIO
KONIJNENDIJK
BARENDRECHT

www.konijnendijk.nl

Dorpsstraat 174 - 2992 AB Barendrecht
Bij de watertoren - Tel. 0180-611100
maandag gesloten - vrijdag koopavond

HOUTHANDEL

Fa. GEBR. MULDER

VUREN-GRENENHOUT-DEUREN-PLATEN

Ziedewij 3
2991 LA Barendrecht
Tel. 0180 613173
Fax 0180 611342

**In het centrum van Barendrecht
moet u zijn voor:**

- * Centrale verwarming
- * Vloerverwarming
- * Warmwatertoestellen
- * Gashaarden en gevelkachels
- * Oliegestookte Zibro Kamin kachels
- * Installatiematerialen
- * IJzerwaren en tuinartikelen
- * Machines en gereedschappen

annink&zn.

*Koop bij de zaak, waar u slaagt
Bij de vakman met 85 jaar ervaring*

2e Barendrechtseweg 184 - Telefoon 0180-61 28 66 - Telefax 0180-62 07 04

GROENTE- EN FRUITHAL HANS VERMAAS

ZIEDEWIJDSEDIJK 41
BARENDRECHT

TEL. 0180 - 611655

DE HELE WEEK VERS EN VOORDELIG !

DE FIETSENMAKERIJ AGN

Gouwe 3c
2991 CJ
Barendrecht
0180 623600

**Rijsdijk, Strijen (078) 674 18 01
674 45 15**

Voor uw vrachttje
zand, grind, grond of
mijnsplit en andere
verhardingen

**Hier kan
uw advertentie staan!**

Voor inlichtingen:

Nel Verschoor
Tel. 0180-617962
n.verschoor3@kpnplanet.nl

Van der Linden

**Internationaal Transport
Agrarisch Loonbedrijf
Garagebedrijf**

Koedood 27 Barendrecht Tel. (0180) 612911 Fax (0180) 620391

Aannemingsbedrijf

J. BEVELANDER

- aanbouw
- verbouw
- nieuwbouw
- onderhoud

Bijldorp-zuid 3 - 2992 LD Barendrecht - Tel (0180) 61 98 32
bevelander@solcon.nl - www.jbevelander.nl

**Witter
Elektrotechniek**

Koolmees 29
2986 VB Ridderkerk

Telefoon: 0180 - 423382
Mobiel: 06 - 22395062

